

Votre Programme Matmidim – CHIOUR ALEPH
Parashat Vayetsé – du 22 au 26 Novembre 2020

בס"ד

Matmidim
Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Position pour lire le Chéma

Cette semaine, le sujet d'étude porte sur **la position nécessaire pour lire le Chéma**. Il faudra étudier la Mishna dans Brah'ot qui traite de la discussion entre Beit Hillel et Beit Chamaï ainsi que la Guemarra correspondante. Cette Souguia implique aussi un autre sujet, celui de savoir si et quand il est impossible de faire comme Beit Chamaï en règle générale, alors que la Halah'a a été fixée comme Beit Hillel.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אכשל בדבר הלכה, וישמחו בי חברי, שלא אמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר, ולא יכשלו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך.

Tephila après le Limoud

מודה אני לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמת חלקי מיושבי בית המדרש. ולא שמת חלקי מיושבי קרנות. שאני משכים והם משכימים. אני משכים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אני רץ והם רצים. אני רץ לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורדם לבאר שחת. אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אבטח בך.

Programme du Dimanche

1. Souguia de Brah'ot 10.

Ce point traite de la position nécessaire pour lire le Chema, cependant à travers les textes il faudra définir quand est-ce qu'il est interdit de faire comme Beit Chamaï.

:י מאימתי פרק ראשון ברכות

מכלל דקורא בעונתה עדיף: **מתני'** בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר ^י ובשכבך ובקומך ובית הלל אומרים יכל אדם קורא כדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר ובשכבך ובקומך ^כ בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים א"ר טרפון אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה:

רש"י:

שכר כעוסק בתורה: **מתני' יטה**. על
 נדו: **בשכבך**. דק שכיבה: **יעמוד**.
 דכתיב ובקומך: **כדרכו**. או בקימה
 או בשכיבה או בישיבה או מהלך:

Comment comprenez-vous les deux avis ?

Pensez-vous que Rabi Tarfon a voulu descendre de son animal pour mieux se concentrer ?

Comment Rachi sait-il que Beit Hillel sont d'accord que l'on peut lire couché ?

Les mots du jour à apprendre :

Le soir	ערב
Comme son habitude Comme sa position actuelle	קְדַרְכוּ
Brigands	לְקַטְיִים

Programme du Lundi

מאימתי פרק ראשון ברכות י"א.

נמו קרי: ת"ר בה"א יעומדין וקורין יושבין וקורין ומטין וקורין הולכין בדרך וקורין עושין במלאכתן וקורין וימעשה ברבי ישמעאל ור' אלעזר בן עזריה שהיו מסובין במקום אחד והיה ר' ישמעאל מוטה ור' אלעזר בן עזריה זקוף כיון שהגיע זמן קריאת שמע הטה רבי אלעזר וזקף ר' ישמעאל אמר לו רבי אלעזר בן עזריה לר' ישמעאל ישמעאל אחי אמשול לך משל למה הדבר דומה משל לאחד שאומרים לו זקנך מגודל אמר להם יהיה כנגד המשחיתים אף כך אתה כל זמן שאני זקוף אתה מוטה עכשיו כשאני הטתי אתה זקפת אמר לו אני עשיתי כדברי ב"ה ואתה עשית כדברי ב"ש ולא עוד אלא שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות מאי ולא עוד וכי תימא בית הלל נמו אית להו מטין ה"מ דמטה ואתא מעיקרא אבל הכא כיון דעד השתא הוית זקוף והשתא מוטה אמרי ש"מ כב"ש סבירא להו שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות. תני רב יחזקאל עשה

מוקמינן לה צפרק שני: הטעם ר' אלעזר בן עזריה. כב"ש: לאחד שאמרו לו זקנך מגודל אמר להם יהיה זה כנגד המשחיתים. משל זקן דומה לאחד שאומרים לו זקנך נאה ומגודל והוא אומר להם הואיל וקלטתם אותו אף הוא יהיה כנגד המשחיתים הגדול הזה יהיה נתון לתער ולמספרים שאני עליו ואשחיתנו: עכשיו שאני הטעם. הרי אני כמקלם את מעשיך שהיית מוטה ואתה זקפת: ב"ה נמי אית להו מטין. דכמטין נמי שרו כדאמרינן לעיל מטין וקורין: אבל עכשיו כיון דעד השתא היית זקוף ועכשיו הטיית אס לא זקפתו אני יראו התלמידים ויקבעו הלכה: לא קיימא כו'. וכי היכי דעשה כדברי ב"ה לא עשה ולא כלום לדברי ב"ש אף העושה כדברי ב"ש לא עשה ולא כלום לדברי ב"ה: ברתני בשחר מנכך שמים וכו'. כדאמר בברכות ירושלמי" שבע ברכות הללו על שם (פתיח קט) שבע ברכות הללתי:

- Dans quel cas Beit Hillel est d'accord avec Beit Chamaï ?
- Pourquoi Rabi Ychmael s'est-il redressé ?
- Pourquoi Rabi Eleazar s'est-il couché ? Essayer de répondre à travers le commentaire de Rachi

Les mots du jour à apprendre :

Si c'est ainsi	אם כן
Attablés	מסובין
Parabole	משל

Programme du Mardi

Etudier la suite de la Guemara d'hier

Définir les trois avis concernant celui qui aurait fait comme Beit Chamaï

Comprendre la preuve apportée de la Guemara de Souka

(תהלים קיש) שבע זיוס הללתיך:
 אחס ארוכה ואחס קלרה. אשמיס
 לאחריה דערביט קאי (נ"א ארוכה
 אמת ואמונה קלרה השכיבו):
 לחסוס. זכרוך: שלא לחסוס. כגון
 זכרת הפירות ומלות: גב' מאי
 מזכר. שמיס לפנייה דשחר מאי ניהו:
 יוצר

ויקבעו הלכה לדורות. תני רב יחזקאל עשה
 כדברי ב"ש עשה כדברי ב"ה עשה רב יוסף
 אמר יעשה כדברי ב"ש לא עשה ולא כלום
 ר' דתנן מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית ב"ש הפוסלין וב"ה
 מכשירין אמרו להם ב"ה לב"ש מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את ר'
 יוחנן בן החורנית מצאוהו שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית ולא
 אמרו לו כלום אמרו להם מ"ש ראיה אף הם אמרו לו א"כ היית נוהג לא קיימת
 מצות סוכה מימך רב נחמן בר יצחק אמר עשה כדברי בית שמאי חייב מיתה
 דתנן אמר ר"ש אני הייתי בא בדרך והשתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדאי היית
 לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה: **מתני'** בשחר מברך שתים לפנייה ואחת לאחרייה ובערב מברך שתים

Les mots du jour à apprendre :

Ici	הכא
Puisque	כי
Peut-être	שמא

Programme du Mercredi

Etudier les explications de Tosfot sur la Souguia. Définir selon dans quel cas il est interdit de faire comme Beit Chamaï

Combien d'explications proposent-ils ? Laquelle gardent-ils ?

Pensent-ils que les H'azal peuvent annuler une Loi de la Torah ?

תני רב יחזקאל עשה כבית שמאי
עשה ורב יוסף אמר עשה
כב"ש לא עשה ולא כלום. וא"ת
פשיטא דאין הלכה כמותן. וי"ל
הואיל וב"ש מחמירים על האדם טפי
מב"ה לא שייך לומר פשיטא. דהא
דעשה כב"ש לא עשה ולא כלום היינו
היכא דב"ש מקילין וב"ה מחמירין
אבל הכא בק"ש לא פסלי ב"ה דברי
ב"ש. אבל תימא א"כ מה מייתי
מסוכה כו' לא קיימת מנות סוכה כו'
ופירש"י דכי היכי דמי שעשה כב"ה
לא עשה ולא כלום לב"ש אף העושה
כב"ש לא עשה ולא כלום לב"ה ומאי
קא מדמה התם פסלי ב"ש לגמרי מה
דמכשרי ב"ה. אבל הכא קרא קרית
שמע כב"ש אליבא דב"ה ילא. ע"כ
פירש הר"ר שמעיה דקא מדמה הכי
מדקאמר לא קיימת אע"ג דמן הדין
ילא שהרי בראשו ורובו בסוכה אינו
אסור אלא גזירה שמא ימשך אחר
שלחנו. כה"ג גבי ק"ש אע"ג דמן
הדין ילא בדיעבד כיון דלב"ה אין
נכון כדאיתא במתניתין כדאי היית
לחוב בעלמך. אם עשה כב"ש לב"ה
לא עשה ולא כלום» [וע' תוספות סוכה

Les mots du jour à apprendre :

Non seulement cela	ולא עוד
Obligé	חייב
Pour les générations prochaines	לדורות

Programme du Jeudi

Comment Rabénou Yona explique-t-il la Souguia ? Mêmes questions que pour Tosfot.

Définir si d'après lui c'est une H'oumra de faire comme Beit Chamaï (soir ou matin) dans le Chéma.

Comment comparer avec le cas du Birkat Hamzon ?

רבינו יונה על הרי"ף מסכת ברכות דף מ עמוד א

גמ' חד עבד בשוגג כב"ש ואשכח ארנקי. ויש לשאול דהא אמרין במכילתין (דף י ב) אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש והסכנתי בעצמי וכיון דלענין ק"ש אם עושה כדברי ב"ש מתחייב בנפשו זה שעשה לענין ברכה כדבריהם היאך מצא ארנקי ויש לומר דלא דמי דהתם אע"פ שהיו אומרים בית הלל מטין וקורין אפ"ה מודים שאין לו להתכוין ולהטות כמו שאומרים בית שמאי אלא שאם היה עומד מוטה שיכול לקרות ולפיכך כשאינו עומד מוטה בכוונה נמצא עובר על דברי בית הלל ומתחייב בנפשו אבל בכאן מודים ב"ה שאפי' בשוכח אם רצה להחמיר על עצמו ולחזור למקומו הרי זה משובח ונמצא שלא עבר על דבריהם ולפיכך מצא ארנקי

Comment la Halah'a a-t-elle été tranchée ?

טור אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן סג

כתב רב עמרם מי שרוצה להחמיר לעמוד כשהוא יושב ולקרותה מעומד לא יאות עביד ונקרא עבריינא וצריך לגעור בו שמצותה מיושב

בית יוסף אורח חיים סימן סג

כתב רב עמרם (בסדורו קג.) מי שרוצה להחמיר לעמוד וכו'. טעמו משום דאם ביום הוא עובר על דברי בית הלל ונראה שעושה כדברי בית שמאי שאמר בבקר יעמדו ואם בלילה הוא אף כדברי בית שמאי לא עשה.

ומ"ש ונקרא עבריינא. הוא מדאמרין בפרק כירה (שבת מ.) מאן דעבר אדרבנן שרי למיקריה עבריינא.

ומ"ש שמצותה מיושב. נראה לי שהכי קאמר שמצותה אף מיושב כלומר ולא כדאמרי בית שמאי דביום אין מצותה אלא מעומד

Les mots du jour à apprendre :

Et si tu dis	אִכִּי תִימָא
Il y a	אִתָּא
Ils ont	אִית לְהוּ

Bon Limoud sur Matmidim !